অসম আন্তঃৰাজ্যিক সংবহন ব্যৱস্থা বৃদ্ধি প্ৰকল্প (দ্বিতীয় পৰ্যায়)

পৰিৱেশ আৰু সামাজিক প্ৰভাৱ মূল্যায়ন - পৰিৱেশ আৰু সামাজিক ব্যৱস্থাপনা পৰিকল্পনা (ESIA-ESMP)

(প্ৰস্তাৱিত ২২০/১৩২ কেভি (২x১৬০ এম ভি এ) ৰৌতা জি আই এছ, পেকেজ- 'এ')

প্ৰস্তুত কৰা হৈছে এচিয়ান ইনফ্ৰাষ্ট্ৰাকচাৰ ইনভেষ্টমেণ্ট বেংকৰ বাবে (চমুকৈ AIIB)

প্ৰস্তুত কৰিছে: অসম বিদ্যুৎ সংবহন নিগম লিমিটেড (চমুকৈ AEGCL)

এই পৰিৱেশ আৰু সামাজিক প্ৰভাৱ মূল্যায়ন (ESIA) -পৰিৱেশ আৰু সামাজিক ব্যৱস্থাপনা পৰিকল্পনা (ESMP) প্ৰতিবেদনখন ঋণগ্ৰহণকাৰীৰ দ্বাৰা প্ৰস্তুত কৰা এক নথি আৰু AIIB-ৰ পৰিৱেশ আৰু সামাজিক কাঠামো অনুসৰি ৰাজহুৱাভাৱে উপলব্ধ কৰা হৈছে। ইয়াত প্ৰকাশ কৰা মতামতসমূহে AIIB-ৰ পৰিচালনা সমিতি, পৰিচালনা বা কৰ্মচাৰীৰ মতামতক প্ৰতিনিধিত্ব কৰাটো বাধ্যতামূলক নহয়।

কাৰ্যবাহী সাৰাংশ

পটভূমিঃ ভাৰত চৰকাৰৰ জৰিয়তে এছিয়ান ইনফ্ৰাষ্ট্ৰাকচাৰ ইনভেষ্টমেণ্ট বেংক (AIIB)ৰ সৈতে অসম চৰকাৰে পাৱাৰ ফৰ অল (PFA) পদক্ষেপৰ অধীনত অসমৰ শক্তি সঞ্চাৰণ নেটৱৰ্ক উন্নীতকৰণ আৰু শক্তিশালী কৰাৰ বাবে আৰ্থিক আৰু কাৰিকৰী সহায়ৰ বাবে যোগাযোগ কৰিছে। বিদ্যুৎ যোগানৰ নিৰ্ভৰযোগ্যতা বৃদ্ধিৰ বাবে AIIB য়ে অসম বিদ্যুৎ সংবহন নিগম লিমিটেডে (AEGCL) ৰূপায়ণ কৰি থকা "অসম আন্তঃৰাজ্যিক সংবহন ব্যৱস্থা বৃদ্ধি প্ৰকল্প" (AISTSEP)ৰ বাবে সমৰ্থন বৃদ্ধি কৰিছে। ইয়াৰ ভিতৰত নতুন সংবহন উপকেন্দ্ৰ স্থাপনৰ জৰিয়তে সংবহন লাইন আৰু উপকেন্দ্ৰৰ ক্ষমতা বৃদ্ধি কৰা, সংশ্লিষ্ট সংবহন লাইনৰ সৈতে, আৰু বৰ্তমানৰ সংবহন ক্ষমতা বৃদ্ধি কৰা। এই কৌশলগত হস্তক্ষেপসমূহৰ জৰিয়তে শক্তি নেটৱৰ্কৰ নিৰ্ভৰযোগ্যতা যথেষ্ট উন্নত কৰাৰ প্ৰত্যাশিত ফলাফলৰ সৈতে AISTSEP ত দুটা পৰ্যায় আছে, প্ৰথম পৰ্যায় (কাৰ্যকৰীকৰণৰ অধীনত) আৰু দ্বিতীয় পৰ্যায়।

প্ৰকল্পটোৰ দ্বিতীয় পৰ্যায়ত সংশ্লিষ্ট সংবহন লাইনৰ লগতে নতুন ১৪ টা ২২০/১৩২ কেভি আৰু ১৩২/৩৩ কেভি গেছ ইনচুলেটেড উপকেন্দ্ৰ (GIS) আৰু এয়াৰ ইনচুলেটেড উপকেন্দ্ৰৰ (AIS) উপকেন্দ্ৰৰ নতুনকৈ নিৰ্মাণ কৰা হ'ব। বৰ্তমানৰ পৰিৱেশ আৰু সামাজিক প্ৰভাৱ মূল্যায়ন-পৰিৱেশ আৰু সামাজিক ব্যৱস্থাপনা পৰিকল্পনা (ESIA-ESMP) প্ৰতিবেদনে AISTSEPৰ দ্বিতীয় পৰ্যায়ৰ অধীনত পেকেজ-'এ' ত অন্তৰ্ভুক্ত কৰা ৰৌতাত ২২০/১৩২ কেভি (২x১৬০ এম ভি এ) GIS ৰ প্ৰস্তাৱিত নিৰ্মাণৰ ওপৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰিছে।

প্ৰকল্পটোৰ বাবে চুক্তিবদ্ধ পৰিৱেশ আৰু সামাজিক ব্যৱস্থাপনা পৰিকল্পনা কাঠামো (ESMPF-দ্বিতীয় পৰ্যায়)ত উল্লেখ কৰা AIIB ৰ পৰিৱেশ আৰু সামাজিক নীতি আৰু ইয়াৰ অনুসৰণৰ প্ৰয়োজনীয়তাৰ অংশ হিচাপে কাম আৰম্ভ কৰাৰ পূৰ্বে উপকেন্দ্ৰসমূহৰ বাবে পৰিৱেশ আৰু সামাজিক ব্যৱস্থাপনা পৰিকল্পনা (ESIA-ESMP)কে ধৰি পৰিৱেশ আৰু সামাজিক প্ৰভাৱ মূল্যায়ন স্থাপন কৰিব লাগিব। বৰ্তমানৰ ESIA-ESMP প্ৰতিবেদনে AISTSEPৰ দ্বিতীয় পৰ্যায়ৰ অধীনত ৰৌতা (পেকেজ এ)ত প্ৰস্তাৱিত নতুন ২২০/১৩২ কেভি (২X১৬০ এম ভি এ) GIS উপকেন্দ্ৰৰ ওপৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰিছে। প্ৰস্তাৱিত উপকেন্দ্ৰৰ বাবে পেকেজ এৰ অধীনত সংশ্লিষ্ট সংবহন লাইনৰ ESIA-ESMP জৰীপ সম্পূৰ্ণ হোৱাৰ পিছত পৃথকে পৃথকে প্ৰস্তুত কৰা হ'ব।

প্ৰকল্পৰ বিৱৰণ: প্ৰস্তাৱিত উপপ্ৰকল্পৰ স্থানসমূহৰ বিশদ বিৱৰণ তলৰ তালিকাত উপস্থাপন কৰা হৈছে।

উপকেন্দ্ৰৰ নাম	জিপিএছ স্থানাংক	স্থান (গাঁও/চহৰ)	জিলা	টি এণ্ড টি বিভাগৰ নাম	উপকেন্দ্ৰৰ ভূমিৰ অৱস্থা	এলেকা (হেক্টৰ)	ভূখণ্ড	বৰ্তমানৰ ভূমি ব্যৱহাৰ
ৰৌতা ২২০/১৩২ কেভি (২x১৬০ এম.ভি.এ) জি.আই.এছ	২৬°৪৩'২৫.৪৪" উত্তৰ ৯২°১১'২২.১৭" পূব	ৰৌতা	উদালগুৰি	ডিপোটা	এইজিচি এল- ৰ নিজৰ মাটি	৩.৮৯	সমভূমি	উৰ্বৰ নহোৱা ভূমিত গছ-গছনি, গছৰ আৱৰণ আৰু বৰ্তমানৰ সীমাৰ ভিতৰত পুৰণি পৰিত্যক্ত গঠন

প্ৰস্তাৱিত উপপ্ৰকল্প স্থানটো অসমৰ উদালগুৰি জিলাৰ ৰৌতাত (২৬°৪৩'২৫.৪৪"উত্তৰ, ৯২°১১'২২.১৭"পূব) AEGCL ৰ বৰ্তমানৰ ১৩২/৩৩ কেভি (২x৫০ এম.ভি.এ) গ্ৰীড উপকেন্দ্ৰৰ কেম্পাছৰ ভিতৰত অৱস্থিত। পূব হিমালয়ৰ পাদদেশৰ কাষত উদালগুৰি জিলাৰ সদৰৰ পৰা ১৩ কিলোমিটাৰ পূবে ৰৌতা , উত্তৰে ভূটান আৰু অৰুণাচল প্ৰদেশ, পূবে শোণিতপুৰ জিলা, দক্ষিণে দৰং জিলা আৰু পশ্চিমে বাকছা জিলাই আগুৰি আছে। এই অঞ্চলত গ্ৰাম্য আৰু অৰ্ধ-নগৰীয় বসতি থকা দেখা যায়, য'ত কৃষি হৈছে মুখ্য জীৱিকাৰ উৎস। এই স্থান গুৱাহাটীৰ পৰা প্ৰায় ১০৮ কিমি দূৰত্বত অৱস্থিত, যাক ৰাষ্ট্ৰীয় ঘাইপথ ২৭ নং, ৰাষ্ট্ৰীয় ঘাইপথ ১৫ নং আৰু ৰাজ্যিক ঘাইপথ ১০ নং যোগে যাব পাৰি । এই স্থানলৈ পথ, ৰেল (ৰৌতা বাগান ষ্টেচন, ২.৫ কিলোমিটাৰ দূৰত), আৰু বিমানেৰে (ছালনীবাৰী বিমানবন্দৰ, তেজপুৰ, ৬৫ কিলোমিটাৰ দূৰত) যাব পাৰি। এই স্থানৰ পৰা ৭ কিলোমিটাৰ পূবে ধনশিৰি নদী বৈ গৈছে।

উপ-প্ৰকল্পটোৰ বৰ্তমানৰ সুবিধাসমূহঃ বৰ্তমানৰ ১৩২/৩৩ কেভি (২x৫০ এম.ভি.এ) ৰৌতা AIS উপকেন্দ্ৰ আৰু সংশ্লিষ্ট সংবহন লাইন অসম বিদ্যুৎ সংবহন নিগম লিমিটেডৰ এক বিদ্যমান সুবিধা। AISTSEPৰ দ্বিতীয় পৰ্যায়ৰ অধীনত এই উপ-প্ৰকল্পটোৱে কেৱল একেটা বৰ্তমানৰ কেম্পাছৰ ভিতৰতে ৰৌতা ত নতুন ২২০/১৩২ কেভি (২x১৬০ এম.ভি.এ) GIS উপকেন্দ্ৰ আৰু ৬৯.২৩৮ কিলোমিটাৰ দৈৰ্ঘ্যৰ ২২০ কেভি ৰৌতা (নতুন) - নতুন ৰঙিয়া (তামুলপুৰ) ডি/চি লাইন নিৰ্মাণ কৰি "অন্তৰাজ্যিক বিদ্যুৎ প্ৰেৰণ ব্যৱস্থা" শক্তিশালী কৰাত গুৰুত্ব আৰোপ কৰে। AIIB ৰ পৰিৱেশ আৰু সামাজিক কাঠামো, ২০২৪ (ESF) অনুসৰি উপ-প্ৰকল্পটোৱে কোনো সংশ্লিষ্ট সুবিধা সামৰি লোৱা নাই, ইয়াৰ পৰিসৰ বৰ্তমানৰ সংবহন আন্তঃগাঁথনি বৃদ্ধিত সীমাবদ্ধ বুলি শক্তিশালী কৰি তুলিছে।

২২০/১৩২ কেভি (২x১৬০ এম.ভি.এ.) ৰৌতা GIS বাবে ভূমিৰ প্ৰয়োজনীয়তা: ২০২৫ চনৰ ২৪ জানুৱাৰী আৰু ৮ জুলাইত AEGCL ৰ প্ৰকল্প ৰূপায়ণ ইউনিট (PIU) বিষয়াসকলৰ সৈতে প্ৰকল্প পৰিচালনা ইউনিটৰ (PMU) পৰিৱেশ আৰু সামাজিক সুৰক্ষা বিশেষজ্ঞই মিলিতভাৱে কৰা স্থান পৰিদৰ্শন আৰু অংশীদাৰ পৰামৰ্শত দেখা গৈছে যে ৰৌতা ত প্ৰস্তাৱিত ২২০/১৩২ কেভি (২x১৬০ এম.ভি.এ) GIS উপকেন্দ্ৰ বাবে চিনাক্ত কৰা ভূমি AEGCLৰ নিজা ভূমি, যি ইতিমধ্যে এখন সংৰক্ষিত প্ৰাচীৰৰ ভিতৰত অৱস্থিত আৰু য'ত কোনো ধৰণৰ অবৈধ দখল নাই আৰু বেদখলৰ পৰা মুক্ত।

ঠাইখন বেদখলমুক্ত বুলি নিশ্চিত কৰিবলৈ বহু-পদক্ষেপ ভিত্তিক পৰীক্ষা প্ৰক্ৰিয়া অনুসৰণ কৰা হৈছিল। দলটোৱে ৩.৮৯ হেক্টৰ সম্পূৰ্ণ অঞ্চলটোত বিস্তৃত ভৌতিক পৰিদৰ্শন কৰে যাতে যিকোনো ধৰণৰ দখল বা ব্যৱহাৰৰ চিন পৰীক্ষা কৰিব পৰা যায়। বিদ্যমান স্থানৰ সীমা চৰকাৰী ভূমি নথিপত্ৰৰ সৈতে মিলাই পৰীক্ষা কৰা হৈছিল। উপগ্ৰহ চিত্ৰ (satellite imagery) পৰ্যালোচনা কৰি অতীত বা চলি থকা ভূমি ব্যৱহাৰ সংক্ৰান্ত কাৰ্যকলাপ চিহ্নিত কৰাৰ চেষ্টা কৰা হৈছিল। ইয়াৰ উপৰিও আৱাসী অভিযন্তা, বৰ্তমানৰ ১৩২/৩৩ কেভি (২x৫০ এম.ভি.এ) ৰৌতা AIS উপকেন্দ্ৰ আৰু ওচৰৰ স্থানীয় বাসিন্দাসকলৰ সৈতে প্ৰত্যক্ষ আলোচনা কৰা হয়, যিয়ে নিশ্চিত কৰে যে যিহেতু ভূমি বৰ্তমানৰ সীমা দেৱালৰ সৈতে আৱদ্ধ, গতিকে ই কোনো ধৰণৰ দাবী বা বেদখলৰ পৰা মুক্ত বা অবৈধ দখল নাই।

প্ৰস্তাৱিত উপপ্ৰকল্পৰ খৰচ: ৰৌতা ত প্ৰস্তাৱিত ২২০/১৩২ কেভি (২x১৬০ এম.ভি.এ.) GIS উপকেন্দ্ৰ নিৰ্মাণৰ বাবে মুঠ খৰচ ৩১৫.৮৩ কোটি টকা।

নীতি, আইনী আৰু প্ৰশাসনিক কাঠামো: বিদ্যুৎ উপকেন্দ্ৰ আৰু সংবহন লাইন প্ৰকল্পসমূহ পৰিৱেশ সংবেদনশীল প্ৰকল্পৰ তালিকাত তালিকাভুক্ত কৰা হোৱা নাই আৰু সেয়েহে, ২০০৬ চনৰ পৰিৱেশ প্ৰভাৱ মূল্যায়ন (EIA) অধিসূচনা আৰু পৰিৱেশ, বন আৰু জলবায়ু পৰিৱৰ্তন মন্ত্ৰালয়ে (MoEF&CC) পৰৱৰ্তী সংশোধনী অনুসৰি কোনো পৰিৱেশ অনুমোদন (Environmental Clearance)ৰ প্ৰয়োজন নাই। কিন্তু সংশ্লিষ্ট কাৰ্য্যকলাপ, যেনে উপ-প্ৰকল্পটোৰ সৈতে জড়িত খনন (quarry) পৰিচালনাৰ বাবে পৰিৱেশ অনুমোদনৰ প্ৰয়োজন হ'ব পাৰে। AEGCL এই পৰিৱেশ আৰু সামাজিক প্ৰভাৱৰ মূল্যায়নৰ অধ্যয়ন প্ৰস্তাৱিত ২২০/১৩২ কেভি (২x১৬০এম.ভি.এ) ৰৌতা AIIB ৰ পৰিৱেশ আৰু সামাজিক নীতি (ESP) আৰু পৰিৱেশ আৰু সামাজিক মানদণ্ড (ESS)ৰ প্ৰয়োজনীয়তাৰ সৈতে মিল ৰখাৰ লক্ষ্য ৰাখিছে। এই পৰিৱেশ আৰু সামাজিক প্ৰভাৱৰ মূল্যায়ন (ESIA) আৰু ইয়াৰ ফলত হোৱা পৰিৱেশ আৰু সামাজিক ব্যৱস্থাপনা পৰিকল্পনা (ESMP) য়ে AIIB ৰ ESP আৰু ESS সমূহ মানি চলি উপ-প্ৰকল্পটোৰ পৰিৱেশ আৰু সামাজিক বিপদ আৰু প্ৰভাৱ হ্ৰাস কৰাৰ ব্যৱস্থাসমূহৰ ৰূপৰেখা দাঙি ধৰিব।

যিহেতু প্ৰকল্পটোৰ বাবে AIIB ৰ জৰিয়তে পুঁজিৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে, সেয়েহে বেংকৰ পৰিৱেশ আৰু সামাজিক নীতি (ESP) প্ৰযোজ্য। অনুমোদিত পৰিৱেশ আৰু সামাজিক ব্যৱস্থাপনা পৰিকল্পনাৰ কাঠামো (ESMPF) অনুসৰি সংৰক্ষণৰ সৈতে AIIB ৰ পৰিৱেশ আৰু সামাজিক নীতি (ESP) অনুসৰি প্ৰকল্পটোক "খ-শ্ৰেণী" হিচাপে শ্ৰেণীভুক্ত কৰা হৈছে আৰু সেয়েহে ইয়াৰ বিনিয়োগৰ অধীনত এই প্ৰস্তাৱিত উপকেন্দ্ৰৰ বাবে "পৰিৱেশ আৰু সামাজিক প্ৰভাৱ মূল্যায়ন আৰু পৰিৱেশ আৰু সামাজিক ব্যৱস্থাপনা পৰিকল্পনা"ৰ (ESIA-ESMP) প্ৰয়োজন।

ESS - ১ প্ৰকল্পটোৰ বাবে প্ৰযোজ্য কাৰণ অসামৰিক কামে (Civil Works) সীমিত সংখ্যক সম্ভাব্য বিৰূপ পৰিৱেশ আৰু সামাজিক প্ৰভাৱ পেলাব পাৰে। এই প্ৰভাৱসমূহ অভূতপূৰ্ব নহয় আৰু বৰ্তমানৰ সীমাত আৱদ্ধ প্ৰকল্পৰ অঞ্চলত সীমাবদ্ধ।

যিহেতু প্ৰস্তাৱিত উপকেন্দ্ৰটো AEGCL ৰ মালিকানাধীন বৰ্তমানৰ ১৩২/৩৩ কেভি (২x৫০ এম.ভি.এ.) AIS ৰ মাটিৰ ভিতৰত নিৰ্মাণ কৰা হ'ব। সেয়েহে এই উপাদানৰ বাবে ভূমি অধিগ্ৰহণৰ প্ৰয়োজন নাই, প্ৰস্তাৱিত উপকেন্দ্ৰ নিৰ্মাণৰ বাবে ESS - ২ ট্ৰিগাৰ কৰা হোৱা নাই। লগতে এই উপাদানৰ বাবে খিলঞ্জীয়া জনগোষ্ঠীৰ (Indigenous People) ওপৰত কোনো ডাঙৰ প্ৰভাৱ পৰাৰ আশা কৰা হোৱা নাই। কিন্তু নিৰ্মাণকালীন ধূলি আৰু যানবাহন চলাচলৰ দৰে কিছুমান সৰু অস্বস্তি উদ্ভৱ হ'ব পাৰে। সেয়েহে প্ৰস্তাৱিত উপকেন্দ্ৰ নিৰ্মাণৰ বাবে ESS- ৩ প্ৰযোজ্য হ'ব।

পৰিৱেশৰ বিৱৰণঃ প্ৰস্তাৱিত উপ-প্ৰকল্প স্থানটো অসমৰ উদালগুৰি জিলাৰ ৰৌতা চহৰত AEGCL ৰ নিজৰ মাটিৰ চৌহদত অৱস্থিত । ২০২৪ চনৰ ডিচেম্বৰ মাহত বেছলাইন তথ্যসমূহ গৌণ উৎসৰ পৰা ভিত্তি তথ্য সংগ্ৰহ কৰা হৈছে । প্ৰাথমিক তথ্য সংগ্ৰহৰ বাবে স্থান পৰিদৰ্শন ২০২৫ চনৰ ২৪ জানুৱাৰী আৰু ৮ জুলাইত তাৰিখে কৰা হয় য'ত প্ৰকল্প পৰিচালনা ইউনিট (PMU) ৰ পৰিৱেশ আৰু সামাজিক বিশেষজ্ঞসকলৰ সৈতে AEGCL ৰ প্ৰকল্প ৰূপায়ণ একক (PIU) বিষয়াসকল অংশগ্ৰহণ কৰিছিল। উপকেন্দ্ৰৰ ভিত্তি ৰেখাৰ অৱস্থাৰ সবিশেষ মূল প্ৰতিবেদনত দিয়া হৈছে।

উপ-প্ৰকল্পটোৰ প্ৰত্যক্ষ প্ৰভাৱসমূহ বৰ্তমানৰ সীমাৰ ভিতৰতে আবদ্ধ হৈ থাকে আৰু পৰোক্ষ বা প্ৰৰোচিত প্ৰভাৱসমূহ ২ কিলোমিটাৰ বাফাৰ জ'নৰ দ্বাৰা সংজ্ঞায়িত প্ৰভাৱৰ এলেকা (Area of Influence) লৈকে বিস্তৃত হয়। অঞ্চলটোৰ জীৱবৈচিত্ৰ্য আৰু পৰিৱেশ (উদ্ভিদ আৰু প্ৰাণী জগত) ৰ ওপৰত প্ৰভাৱৰ মূল্যায়নৰ বাবেও ১০ কিলোমিটাৰ ব্যাসাৰ্ধ ধৰি বিবেচনা কৰা হয়। ইয়াৰ উপৰিও, স্থান-নিৰ্দিষ্ট পৰিৱেশ আৰু সামাজিক বিপদ চিনাক্ত কৰিবলৈ প্ৰতিটো উপকেন্দ্ৰৰ স্থানৰ পৰা ৫০০ মিটাৰ ব্যাসাৰ্ধৰ ভিতৰত বিদ্যালয়, চিকিৎসালয়, ধৰ্মীয় গঠন, আৰু বসতিস্থলৰ দৰে সংবেদনশীল ৰিচেপ্টৰসমূহ বিশেষভাৱে চিহ্নিত কৰা হৈছে, যাতে স্থান-নিৰ্দিষ্ট পৰিৱেশ আৰু সামাজিক জোখমসমূহ চিনাক্ত কৰিব পৰা যায়।

পৰিৱেশ আৰু সামাজিক বৈশিষ্ট্যসমূহ প্ৰাথমিক আৰু গৌণ (secondary) উভয় ধৰণৰ অধ্যয়নৰ জৰিয়তে মূল্যায়ন কৰা হৈছিল।বায়ু পৰিৱেশ, পানী, মাটি, শব্দ, উদ্ভিদ আৰু প্ৰাণীজগত, লগতে জনসাধাৰণৰ সৈতে পৰামৰ্শ আদি প্ৰাথমিক বৈশিষ্ট্যসমূহ স্থান পৰিদৰ্শন, স্থানত নিৰীক্ষণ আৰু অতীত অধ্যয়নসমূহ পৰ্যালোচনাৰ জৰিয়তে মূল্যায়ন কৰা হৈছে।

ভূমিৰ ব্যৱহাৰ পদ্ধতি, ভূতত্ত্ব, ভৌগোলিক বৈশিষ্ট্য আৰু সামাজিক-আৰ্থিক পৰিপ্ৰেক্ষিত আদি গৌণ বৈশিষ্ট্যসমূহ চৰকাৰী সংস্থাসকল দ্বাৰা পূৰ্বে সম্পাদিত অধ্যয়নসমূহ, প্ৰকাশিত প্ৰবন্ধ আৰু বাৰ্ষিক প্ৰতিবেদনসমূহৰ সাহিত্য সমীক্ষাৰ জৰিয়তে বিশ্লেষণ কৰা হৈছিল। এখন আন্ত-বিষয়ভিত্তিক দলে আলোচনাৰ জৰিয়তে আৰু পেচাদাৰী বিচাৰ-বিবেচনাৰ আধাৰত অধ্যয়নৰ পৰিসৰ আৰু তথ্য সংগ্ৰহৰ ক্ষেত্ৰ নিৰ্ধাৰণ কৰে।

প্ৰস্তাৱিত উপপ্ৰকল্প স্থানটো নিৰ্মিত অঞ্চল আৰু কৃষিভূমিৰ ওচৰত অৱস্থিত। উপ-প্ৰকল্প এলেকাৰ ভিতৰত ৩৩ টা ভিন্ন প্ৰজাতিৰ মুঠ ১৫১ জোপা গছ চিনাক্ত কৰা হৈছে যিবোৰ কাটিবলৈ প্ৰস্তাৱ কৰা হৈছে। ৯৭ জোপা গছ সামৰি ১৪ টা প্ৰজাতিৰ অসম গছ বনাঞ্চলৰ বাহিৰৰ বহনক্ষম ব্যৱস্থাপনা (Sustainable Management) নিয়ম, ২০২২ৰ অনুসূচী - I আৰু অনুসূচী – II ৰ অধীনত তালিকাভুক্ত কৰা হৈছে। বাকী ১৯টা প্ৰজাতি (এটা সংকটাপন্ন (endangered) আৰু এটা প্ৰায়-সংকটাপন্ন (near-threatened) প্ৰজাতি ধৰি, ৫৪ জোপা গছ সামৰি ওপৰৰ সূচীসমূহৰ অধীনত তালিকাভুক্ত কৰা হোৱা নাই আৰু সেয়েহে কাটিবলৈ সংশ্লিষ্ট বন বিভাগৰ পৰা পূৰ্ব অনুমতিৰ প্ৰয়োজন হয়।

এই স্থানত ৪৩টা পৰিত্যক্ত কৰ্মচাৰীৰ কোঠাৰ লগতে এটা পুৰণি আৱাসী অভিযন্তাৰ কাৰ্যালয়, এটা ষ্ট'ৰ ৰুম, এটা নিৰাপত্তাৰক্ষীৰ ব্যাৰেকো আছে। এই স্থানত বৰ্তমানৰ গঠনসমূহ জীৰ্ণ আৰু গঠনগতভাৱে অসুৰক্ষিত অৱস্থাত আছে। স্থান প্ৰস্তুতিৰ কামৰ অংশ হিচাপে এই গঠনসমূহ ভাঙি পেলোৱাৰ প্ৰস্তাৱ দিয়া হৈছে। ইয়াৰ উপৰিও বৰ্তমানৰ উপকেন্দ্ৰৰ সীমাৰ ভিতৰত অৱস্থিত এটা শিৱ মন্দিৰো নিৰ্মাণ কাৰ্য আৰম্ভ হোৱাৰ পূৰ্বে ভাঙি পেলোৱাৰ প্ৰস্তাৱ দিয়া হৈছে। কিন্তু ধৰ্মীয় আৱেগক সন্মান জনোৱা আৰু সাংস্কৃতিক পদ্ধতিৰ ধাৰাবাহিকতা বজাই ৰাখিবলৈ উপযুক্ত অনুষ্ঠান আৰু সাংস্কৃতিক পদ্ধতি পালন কৰি উপপ্ৰকল্প চৌহদৰ ভিতৰত মন্দিৰটো স্থানান্তৰ কৰা হ'ব আৰু পুনঃস্থাপন কৰা হ'ব।

প্ৰস্তাৱিত উপ-প্ৰকল্প স্থান কোনো সংৰক্ষিত অঞ্চল (যেনে ৰাষ্ট্ৰীয় উদ্যান, বন্যপ্ৰাণী অভয়াৰণ্য, জৈৱমণ্ডল সংৰক্ষিত বনাঞ্চল), সংৰক্ষিত বনাঞ্চল, অধিসূচিত ঐতিহাসিক, প্ৰত্নতাত্ত্বিক আৰু সাংস্কৃতিক স্থান আদিৰ

অস্তিত্ব নথকা বুলি পোৱা গৈছে।

নিৰ্মাণ কাৰ্য আৰম্ভ কৰাৰ পূৰ্বে সামগ্ৰিক পৰিৱেশ গুণগত মান নিৰীক্ষণৰ বিস্তৃত পৰীক্ষা (Environmental Quality Monitoring Test) সম্পাদন কৰা হৈছে। পৰীক্ষাত PM_{10} আৰু $PM_{2.5}$ ৰ মান ক্ৰমে ৬১.৮ $\mu g/m^3$ আৰু ৩৬.৪ $\mu g/m^3$ হিচাপে ৰেকৰ্ড কৰা হৈছে, যি NAAQS-ৰ ২৪ ঘণ্টাৰ মানদণ্ড ১০০ $\mu g/m^3$-তকৈ যথেষ্ট কম। SO_2, NO_2, NH_3 আৰু CO-ৰ পৰ্যায়সমূহ NAAQS আৰু WHO-ৰ উভয় মানদণ্ডৰ ভিতৰতে আছে। যদিও PM_{10} আৰু $PM_{2.5}$ ৰ মান NAAQS-ৰ সীমাৰ ভিতৰত আছে, সেইবোৰে বিশ্ব স্বাস্থ্য সংস্থা (WHO) গাইডলাইন অতিক্ৰম কৰিছে। এনে সীমা-অতিক্ৰম সাধাৰণতে পথৰ ধূলি, যানবাহনৰ ধোঁৱা, আৰু উন্নয়নমূলক কাৰ্যকলাপৰ বাবে ঘটে। উপকেন্দ্ৰ নিৰ্মাণৰ সময়ত প্ৰভাৱ কম কৰিবলৈ তলত দিয়া ব্যৱস্থাসমূহ গ্ৰহণ কৰিব লাগিব:

- পানী ছটিয়াই ধূলি নিয়ন্ত্ৰণ
- সামগ্ৰী ৰখা ঠাইবোৰ ঢাকি ৰখা
- বেছি বতাহ থকা সময়ছোৱাত ধূলি উলিয়াব পৰা কাম-কাজ ৰোধ
- ব্যক্তিগত সুৰক্ষা সঁজুলি (Personal Protective Equipment) প্ৰদান আৰু সজাগতা বৃদ্ধি কাৰ্যসূচী গ্ৰহণ

২২০/১৩২ কেভি ৰৌতা ত সমতুল্য শব্দ পৰ্যায় (Leq) ৰ মান ৬২.৮ dB(A) হিচাপে দিনৰ সময়ত মাপ কৰা হৈছে, যি কেন্দ্ৰীয় প্ৰদূষণ নিয়ন্ত্ৰণ ব'ৰ্ড (CPCB) দ্বাৰা শব্দ প্ৰদূষণ নিয়ন্ত্ৰণ আৰু নিয়ন্ত্ৰণ নিয়ম আৰু বিশ্ব স্বাস্থ্য সংস্থাৰ নিৰ্দেশনা, ২০২১ ত বাণিজ্যিক এলেকাৰ বাবে নিৰ্ধাৰিত ৬৫ dB(A) সীমাৰ ভিতৰতে আছে। এই মাপসমূহে মূল বেছলাইন অৱস্থা নিৰ্ধাৰণ কৰে, যাৰ ভিত্তিত ভবিষ্যতে হোৱা যিকোনো শব্দ পৰ্যায়ৰ বিচ্যুতি নিয়মিতভাৱে নিৰীক্ষণ কৰা হ'ব আৰু ই.এছ.এম.পি.ত উল্লেখ কৰা উপযুক্ত প্ৰতিবিধানমূলক ব্যৱস্থাৰ জৰিয়তে তদনুসৰি ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰা হ'ব।

প্ৰভাৱ মূল্যায়ন: প্ৰস্তাৱিত উপ-প্ৰকল্প স্থান অৰ্থাৎ ২২০/১৩২ কেভি ৰৌতা -ৰ ওচৰত বা সংলগ্ন অঞ্চলত পৰিৱেশগত সংবেদনশীল এলেকা অথবা মূল জৈৱ বৈচিত্ৰ্যৰ ক্ষেত্ৰসমূহ (Key Biodiversity Area) অৱস্থিত নহয়। স্থান পৰিদৰ্শন আৰু পৰ্যবেক্ষণৰ আধাৰত কৰা মূল্যায়নত দেখা গৈছে যে সম্ভাব্য প্ৰভাৱসমূহ স্থানীয়, অস্থায়ী আৰু ব্যৱস্থাপনাযোগ্য কাৰণ কোনো ডাঙৰ/গুৰুত্বপূৰ্ণ পৰিৱেশগত বা সামাজিক সমস্যাৰ লিপিবদ্ধ হোৱা নাই। প্ৰভাৱ আৰু প্ৰতিবিধানমূলক ব্যৱস্থাসমূহৰ সবিশেষ বিৱৰণ মূল প্ৰতিবেদনত আলোচনা কৰা হৈছে।

পৰিৱেশ আৰু সামাজিক ব্যৱস্থাপনা পৰিকল্পনা (ESMP): চিনাক্ত কৰা প্ৰভাৱসমূহৰ বাবে প্ৰস্তুত কৰা ই.এছ.এম.পি.ত প্ৰতিবিধানমূলক ব্যৱস্থাসমূহ স্থানত প্ৰয়োগ কৰাৰ লগতে সেই ব্যৱস্থাসমূহৰ কাৰ্যকৰিতা নিয়মীয়াকৈ পৰ্যবেক্ষণ কৰিবলৈ পৰিৱেশ আৰু সামাজিক নিৰীক্ষণ কাৰ্যসূচীৰ জৰিয়তে যি প্ৰশাসনিক দিশসমূহ জড়িত, তাৰ বিশদভাৱে বিৱৰণ মূল প্ৰতিবেদনত দিয়া হৈছে।

মূল পৰিৱেশ আৰু সামাজিক ব্যৱস্থা আৰু পৰিৱেশ আৰু সামাজিক নিৰীক্ষণ পৰিকল্পনা ৰূপায়ণৰ বাবে ESMPৰ খৰচ যিটো অভিযান্ত্ৰিক ক্ৰয় নিৰ্মাণ (EPC) ঠিকাদাৰৰ ভাল অভিযান্ত্ৰিক পদ্ধতিৰ এটা অংশ । ESMP ৰূপায়ণৰ বাবে ৪২.৭০ লাখ টকাৰ পৰিমাণ অনুমান কৰা হৈছে। এই খৰচখিনিৰ মাধ্যমে ESMP ৰ সকলো

দিশ যথাযথভাৱে কাৰ্যকৰীভাৱে ৰূপায়ণ কৰা হ'ব।

অসম অন্তঃৰাজ্য প্ৰেৰণ ব্যৱস্থা উন্নয়ন প্ৰকল্প (AISTSEP)-ৰ নিৰীক্ষণ আৰু প্ৰতিবেদন ব্যৱস্থা, লগতে ঠিকাদাৰৰ পৰা AIIB লৈ হোৱা প্ৰতিবেদন ৰেখা (Reporting Line) ইতিমধ্যে স্থাপন কৰা হৈছে আৰু ইয়াৰ বিশদভাৱে বিৱৰণ মূল প্ৰতিবেদনত অন্তৰ্ভুক্ত কৰা হৈছে।

প্ৰকল্প পৰিচালনা পৰামৰ্শদাতা (PMC) এ প্ৰয়োজনীয়তা আৰু PMC ৰ চুক্তিৰ বিধান অনুসৰি ক্ষমতা বৃদ্ধিৰ কাৰ্যসূচী চলাই আছে। এই ব্যৱস্থাৰ উপৰিও, AIIB-ৰ পৰিৱেশ আৰু সামাজিক (E&S) দলে পৰিৱেশ আৰু সামাজিক দিশসমূহৰ কাৰ্যকৰী ৰূপায়ন নিশ্চিত কৰিবলৈ প্ৰশিক্ষণ আৰু ক্ষমতা বৃদ্ধিৰ কাৰ্যসূচী হাতে লৈছে।

ডিজাইন পৰ্যায়ত জলবায়ুৰ বিপদৰ মূল্যায়ন আৰু অভিযোজন: ডিজাইন পৰ্যায়ত প্ৰস্তাৱিত উপ-কেন্দ্ৰসমূহৰ বাবে জলবায়ুৰ বিপদৰ প্ৰতিকাৰমূলক ব্যৱস্থাসমূহ অভিযোজিত কৰা হৈছে।

অংশীদাৰ আৰু জনসাধাৰণৰ পৰামৰ্শ আৰু তথ্য প্ৰকাশ: প্ৰস্তাৱিত উপ-কেন্দ্ৰ স্থানৰ ওচৰৰ স্থানীয় বাসিন্দা, চৰকাৰী সংস্থা, স্থানীয় শাসন সংস্থা, আত্মসহায়ক গোট (SHG), ইউটিলিটি সেৱা প্ৰদানকাৰী, মহিলা আৰু সংবেদনশীল গোটসমূহৰ সৈতে ২৪ জানুৱাৰী আৰু ৮ জুলাই, ২০২৫ তাৰিখে অংশীদাৰ আৰু জনসাধাৰণৰ পৰামৰ্শ সভা অনুষ্ঠিত কৰা হৈছে। এই ESIA-ESMP খচৰা অনলাইন যোগে AIIB আৰু AEGCL ৰ ৱেবছাইটত প্ৰকাশ কৰা হ'ব। ইয়াৰ ইংৰাজী সংস্কৰণৰ প্ৰতিলিপি আৰু অসমীয়া ভাষাত কাৰ্যনিৰ্বাহক চমু সাৰাংশ তলত উল্লেখ কৰা স্থানসমূহত উপলব্ধ থাকিব:

১) প্ৰকল্প সঞ্চালক / মুখ্য মহাপ্ৰবন্ধক (পিপি এণ্ড ডি),
ঠিকনাঃ ১ম মহলা, এ ই জি চি এল, বিজুলী ভৱন,
যোগাযোগ নং: ০৩৬১-২৭৩৯৫২০
ৱেবছাইট: www.aegcl.co.in
২) প্ৰকল্প পৰিচালক / সহকাৰী সাধাৰণ পৰিচালক, ডিপোটা
ঠিকনা: - ১৩২ কেভি ডিপোটা জি.এছ.এছ , এ.ই.জি.চি.এল
যোগাযোগ নং: ৯৪৩৫১-৩৮৩৪৭ ইমেইল: agm.depota@aegcl.co.in

পি.এম.চি, সংশ্লিষ্ট EPC ঠিকাদাৰ আৰু AEGCL ৰ PIU বিষয়া সকলেহে নিশ্চিত কৰিব যে এই নথিপত্ৰসমূহৰ পৰা সংগৃহীত প্ৰাসংগিক পৰিৱেশ আৰু সামাজিক তথ্যসমূহ প্ৰভাৱিত জনগোষ্ঠী আৰু অংশীদাৰ সকললৈ ময়মতে, সহজলভ্য, অন্তৰ্ভুক্তিমূলক আৰু সাংস্কৃতিকভাৱে উপযুক্ত পদ্ধতিত প্ৰেৰণ কৰা হ'ব য'ত স্থানীয় ভাষা সমূহলৈ, বিশেষকৈ অসমীয়া ভাষালৈ অনুবাদও অন্তৰ্ভুক্ত কৰা হয়।

অভিযোগ নিষ্পত্তি ব্যৱস্থা (GRM):পৰিৱেশ আৰু সামাজিক দায়বদ্ধতা নিশ্চিত কৰাৰ লক্ষ্যৰে, প্ৰকল্পটোৰ দ্বাৰা প্ৰভাৱিত ব্যক্তি বা শ্ৰমিকসকলে উত্থাপন কৰা উদ্বেগ বা অভিযোগসমূহ দ্ৰুত, ন্যায়সংগত আৰু বিনামূলীয়া ধৰণে সমাধান কৰিবলৈ এটা বহুস্তৰীয় অভিযোগ নিষ্পত্তি ব্যৱস্থা (Grievance Redressal Mechanism) স্থাপন কৰা হ'ব। এই ব্যৱস্থাটোৱে দক্ষভাৱে সমস্যা সমাধানত সহায় কৰিব আৰু বিচাৰিক প্ৰক্ৰিয়া এৰাই সমাধান বিচাৰি পাবলৈ উৎসাহিত কৰিব।

অভিযোগ নিষ্পত্তি ব্যৱস্থা (GRM)ত দুটা পৰ্যায়ৰ সমিতি থাকিব:
প্ৰথম স্তৰ (Tier I): ফিল্ড বা ক্ষেত্ৰীয় স্তৰত কাৰ্যক্ষম।
দ্বিতীয় স্তৰ (Tier II): প্ৰকল্প ব্যৱস্থাপনা একক (PMU) / মুখ্য কাৰ্যালয়ৰ স্তৰত কাৰ্যক্ষম।

প্ৰকল্প-প্ৰভাৱিত লোকৰ ব্যৱস্থা (PPM) AIIB ৰ দ্বাৰা স্থাপন কৰা হৈছে, যাতে প্ৰকল্প-প্ৰভাৱিত লোকসকলক এটি স্বাধীন আৰু পক্ষপাতহীন সমীক্ষাৰ সুযোগ প্ৰদান কৰা যায়। এই ব্যৱস্থাৰ জৰিয়তে লোকসকলে অভিযোগ দাখিল কৰিব পাৰে যিসকলে বিশ্বাস কৰে যে, প্ৰকল্প-স্তৰৰ অভিযোগ নিষ্পত্তি ব্যৱস্থা বা AIIB ৰ ব্যৱস্থাপনা প্ৰক্ৰিয়াৰ জৰিয়তে তেওঁলোকৰ উদ্বেগ সন্তোষজনক ভাৱে সমাধান হোৱা নাই বা নহ'ব, আৰু সেইক্ষেত্ৰত এ.আই.আই.বিয়ে ইয়াৰ পৰিৱেশ আৰু সামাজিক নীতি (ESP) ৰূপায়ণ কৰাত ব্যৰ্থ হৈছে। প্ৰকল্প-প্ৰভাৱিত লোকৰ ব্যৱস্থা সম্পৰ্কে অধিক তথ্য এই ৱেবছাইটত উপলব্ধ: **https://www.aiib.org/en/policies-strategies/operational-policies/policy-on-the-project-affected-mechanism.html**

এই পৰিৱেশ আৰু সামাজিক ব্যৱস্থাপনা পৰিকল্পনাই (ESMP) এটা গাঠনিক পদ্ধতি প্ৰদান কৰে যাৰ জৰিয়তে নিৰ্মাণকালীন সাময়িক প্ৰভাৱসমূহ হ্ৰাস কৰা যায়। লগতে, স্থানীয় লোকৰ বাবে ৰোজগাৰৰ সুবিধাৰ দৰে ধনাত্মক লাভসমূহ অধিকতৰ কৰাটো নিশ্চিত কৰা হয়। ইয়াৰ বাবে প্ৰভাৱকাৰী ব্যৱস্থাপনা আৰু নিয়মিত নিৰীক্ষণৰ ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰা হৈছে।

পৰিবেশ আৰু সামাজিক ব্যৱস্থাপনা পৰিকল্পনাত (ESMP) উল্লিখিত সকলো উপশমমূলক ব্যৱস্থা প্ৰয়োগ কৰা, পৰিবেশ আৰু সামাজিক নিৰীক্ষণ পৰিকল্পনাৰ পৰ্যবেক্ষণ, অব্যাহত জনসাধাৰণৰ সৈতে পৰামৰ্শ কৰা, আৰু অভিযোগ নিষ্পত্তি ব্যৱস্থা বজাই ৰখাৰ পৰামৰ্শ কৰা হৈছে।

উল্লেখযোগ্যভাৱে, প্ৰস্তাৱিত উপ-প্ৰকল্পটোৱে অধিক নিৰ্ভৰযোগ্য আৰু উন্নত বিদ্যুৎ যোগানৰ ক্ষেত্ৰত ধনাত্মক পৰিণাম দিব। পৰিৱেশ আৰু সামাজিক প্ৰভাৱৰ মূল্যায়ন অধ্যয়নত চিনাক্ত কৰা পৰিবেশ আৰু সামাজিক প্ৰভাৱসমূহ বেয়া ধৰণৰ নহয় আৰু এইবোৰ সহজভাৱে হ্ৰাস কৰিব পাৰি। নিৰ্মাণ আৰু কাৰ্যনিৰ্বাহৰ সময়ছোৱাত আগতীয়াকৈ লোৱা ব্যৱস্থা আৰু যত্নপূৰ্ণ পৰিকল্পনাৰ জৰিয়তে এইবোৰ প্ৰভাৱ সফলতাৰে ব্যৱস্থাপনাৰ যোগ্য।